

BOTVIDSBYGDEN

NR 2

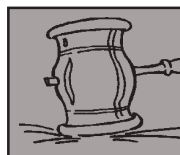
OKTOBER 2009

Läs mer om Gillets 60-årsjubileum på sidorna 6-8.

INGRID AVELIN, ordförande

Hösten varslar om sin ankomst

- bladen övergår i ljusare gula, gröna och röda nyanser.

Egentligen har det inte hänt så mycket utöver det vardagliga livet - men när det händer, blir det mycket på en gång! Allt tokigt hände i somras, men är nu förhoppningsvis ett minne blott! Det handlade om nycklar som försvann, en tand som inte ville sitta fast, bil som borde till verkstad mitt under semesterresan...

Jag åkte senare till en släkträff och en önskan uppfylldes. Tidigare år har jag inte kunnat delta.

Det var en speciell känsla att befinna sig bland 80-talet personer som jag är släkt med men som jag inte kände. Vi samlades i vår "anfaders" kyrka där han tjänstgjort som klockare på 1600-talet och fortsatte till hembygdsgården där

vi bjöds på såväl historia som mat och kaffe. Jag hoppas kunna vara med nästa gång också.

Väl hemma igen gick jag ned till sjön för att ta mig ett dopp och upptäckte att någon fällt ett träd! Jag undrade naturligtvis vem detta kunde vara - men insåg snart att denna "någon" var en bäver! Synd bara att jag inte kan be den ta ned flera träd! Jag har heller inte lyckats att få syn på den, den bor nog vid en annan ände av sjön.

Synd att ingen mer än Elsie och jag hade hörsammat inbjudan från Folkdansringens Stockholmsdistrikt om jubileumsfest, det var en trevlig fest med god mat, underhållning och dans.

Tag tillfället i akt och kom arbetsdagen den 17 okt. På kvällen är det fest som Du kanske sett i infobladet. Då ses vi! ☐

BOTVIDSBYGDEN

TIDSKRIFT FÖR BOTKYRKA HEMBYGDSGILLES MEDLEMMAR

ANSVARIG UTGIVARE: Ingrid Avelin, Tel. 08-771 15 12

REDAKTION: Arne Mattsson, Tel/Fax 08-530 371 16

Edi Marhold, Tel. 08-778 29 45

TRYCK: Typografiska Ateljén AB, Tumba

Sista manusdag för bidrag till nr 3 2009 är den 24 november 2009.

Sammandrag från kvartalsmötet 2009-09-14

- Tre skolklasser från årskurs 4 är anmälda till skolveckan 12-16 oktober.
- Ann-Mari Asterhag håller en kurs i vävning på tisdagskvällar och en annan grupp väver dagtid på onsdagar.
- Dansövningarna på torsdagar har startat. Även en buggekurs har också startat.
- Ingrid Söderlund informerade om två kurser "Dokumentera din hemygd i ord och bild" den 15 oktober. Beslutades att Ingrid går. Den andra "Kurs i upphovsrätt" den 19 oktober.
- Ansökan om Q-märkning av Trädgårdstorp är inlämnad till Botkyrka kommun.
- Tullinge marknad den 3 oktober mellan 10-15 i Tullinge centrum. Lars-Gunnar Lindström och Elsie Karsbrink deltar.
- Angående riktlinjer för föremålshandtering utdelades två förslag för genomläsning och beslut till nästa kvartalsmöte den 23 november.
- Angående nytt stadgeförslag utdelades förslagen samt beslutades att förslaget skickas ut till medlemmarna för genomläsning och beslut till nästa kvartalsmöte den 23 november.
- Gamla stadgarna föreslogs att läggas ut på Gillets hemsida, detta bifölls.
- Lars-Gunnar rapporterade att Björn Adelly från Botkyrka kommun tagit kontakt om vår medverkan i ett Tullinge-

seminarium. Lars-Gunnar fortsätter kontakten.

- Hans Jägare rapporterade att 5 ekar och en gran ska fällas.
- Närvarande 26 medlemmar vid mötet.

Information om nya stadgar

På senaste kvartalsmötet (den 14 september) delades preliminära nya stadgar ut. Avsikten är att på nästa kvartalsmöte och på årsmötet 2010 ta beslut i frågan.

Stadgeförslaget kommer att skickas ut med kallelsen till kvartalsmötet den 23 november. Följande huvudsakliga förändringar föreslås:

- Årsmötet beslutar om hedersmedlemskap.

- Suppleanter väljs på 2 år istället för 1 år.
- Beslutsordning införd med följande prioritet:

1. Årsmöte.
2. Föreningsmöten.
3. Styrelsemöten.
4. Kommittéerna rapporterar till styrelsen.

- Styrelsen beslutar om agendan på föreningsmöten.

- En bilaga upprättas med styrelsens arbetsuppgifter.

Bilagan kan om så beslutas ändras på ett föreningsmöte eller årsmöte.

Har du frågor, ring någon i stadgekommittén: Lars Ax, 08-778 86 49, Hans Caroll, 08-710 45 57 eller Lars Gunnar Lindström, 08-778 08 49.

HÄNT SEN SIST

Hembyggsdagen 17 maj

Temat för årets Hembyggsdag var "lär känna din hembygd". Flera hantverkare visade upp olika tekniker. Vi hade även olika prova-på aktiviteter för både barn, ungdomar och vuxna. Folkdansarna visade några danser i den strålande vårsolenssken.

Willy Löfgren fanns på plats i museiladan och visade hur man svarvar i en gammal träsvarv. Foto: Enar Albertsson

En barnsånggrupp framträdde under ledning av Katarina Byman Seger. Foto: Enar Albertsson

Gunnar Ståhl visade hur handpapperstillverkning går till. Foto: Arne Mattsson

Elsie Karsbrink fick mottaga Gillets främsta utmärkelse genom att bli kallad till hedersmedlem. Foto: Enar Albertsson

MIDSOMMARFESTEN blev en ganska blöt tillställning på Trädgårdstorp. Trots det firades den på traditionellt manér med resning av midsommarstången följt av dans och lekar som fick göras mellan skurarna. Även folkdanslaget bjöd publiken på en uppskattad dansuppvisning. Bland övriga attraktioner fanns tombolor, fiskdamm för de yngsta, glass eller en varm korv. Inne på Logen kunde man avnjuta en kopp kaffe med dopp.

Spelmans- stämman 2009

Sommarens sista evenemang på Trädgårdstorp var spelmansstämman i augusti.

Foto: Ingrid Söderlund

Botkyrka Hembygds- gilles 60-årsjubileum

□□□ Ett 60-tal medlemmar och inbjudna hade hörsammat inbjudan till Gillets 60-årsjubileum lördagen den 9 maj 2009.

Redan kl. 17.00 samlades vi i museiladan för välkomstdrink och lite mingel. Här visades även bilder från vårt digra bildarkiv. Därefter vandrade vi ner till Logen där kvällens toastmaster Jan-Olov Carlsson hälsade oss välkomna.

En mycket välsmakande middag intogs, melon med parmaskinka som förrätt och potatisgratäng och kött som varmrätt. Som dessert serverades kaffe och specialdesignad prinsesstårta. Under kvällen hölls några tal till föreningen. Salems gille, som representerades av Henry Lindblad med hustru, överlämnade en majstång, tillverkad av en medlem i Salems gille. För Slagsta gille deltog Bo Wahlter och Sanja Lärka-Paulin som överlämnade en tegelpanna i form av en lampett. Från Stockholms läns Hembygdsförbund deltog Erik Magnusson med fru.

Av Lars Kärrström skänktes en egenhändigt tillverkad relief av ett dansande par i trä. Diplom utdelades till: Ann-Mari och Jan Asterhag, Siv Sahl, Asta och Bo Lindgren, Maj-Britt Granlind, Enar och Sonia Albertsson, Sanna Persson, Ann-Catrin Ax, Willy Löfgren, Ingrid Söderlund, Karin Holmberg. Förtjänsttecken utdelades till:

Märit Eriksson, Karin Mattsson, Åke Palm, Hans Jägare och Marjatta Batshon.

Ett stort tack till kommittén som anordnade denna trevliga och gemytliga jubileumsfest.

Text: Arne Mattsson

Foton: Arne och Karin Mattsson

Sång och dans tillägnad Botkyrka Hembygdsgille till 60-årsjubiléet på Trädgårdstorp den 9 maj 2009.

Text: Ingrid Avelin

Dans: Sonia Albertsson

Mel: Nidälven

Här uti Tullingebygden så kär
finner vi ett gammalt torp
många års användning satt sina spår
torpet går mot en ny vår!

Trädgårdstorp stilla och vackert här är
vi vill dej aldrig glömma.
Midsommardanserna träder vi här
minnena mot oss strömma.
I Högbrink spinnrock och vävstolar gå
från smedjan hörs dunket från hammaren slå.
Slätten har doft utav nybakat bröd.
Det sjuder av liv, lust och glöd.

Logen som förr var ett godsmagasin
flyttades hit - sextitre
byggdes på nytt, blev en festlokal fin
här dansas i lyktornas sken.

Museum vår stolplada numera är
vi ska ej redskapen glömma
midsommarmiddagen intar vi här,
minnena mot oss strömma.
Vårt hembygdsgille är sextio år
kamratskap och glädje tillsammans vi får.
Trädgårdstorp stilla och vackert här är
vi vill dej aldrig glömma!

På bilderna ser vi Kerstin Andersson, Karin Wester och Sonia Albertsson (övre) och Karin och Kjell Holmberg, Elsie Astridsdotter och Conny Sundqvist (nedre).

Arkeologi vid Kumla

Kumla nämns vid namn i text första gången år 1331. Gården fanns redan långt tidigare under förhistorisk tid. Det kan man se dels på de intelligande gravfälten men även på själva namnet Kumla som anses härstamma från järnåldern. Det sentida Kumla gård revs på 1960-talet. Bilder på gården finns bevarade i Gillets bildarkiv.

Med anledning av att byggnadsvaruhuset BAUHAUS skall byggas ut har arkeologerna undersökt resterna av det förhistoriska Kumla. I fornminnesregistret fanns här antecknat dels Kumla bytomt, dels två mindre förhistoriska gravfält. I ett tidigare nummer av Botvidsbygden har jag berättat om de preliminära resultaten av den första undersökningen. Slutundersökningen utfördes av arkeologer från Riksantikvarieämbetet och Stockholms läns museum hösten 2008. Resultatet av denna kan sammanfattas så här:

Gårdstomten: denna bestod av två separata platåer med huslämningar. På det nedre platåen fann man fyndmaterial som visar på en bebyggelse från vikingatid och tidig medeltid. (ca 800 – 1200 efter Kristus). Bebyggelsen här har bestått av enkla stolphus. Här fanns också rester av gjuveriverksamhet. På den övre platåen fann man rester av två hus varav det ena med hjälp av myntfynd kunde dateras till 1400-talet. Här fann man även en vikingatida skellettgrav.

På de båda gravfälten fann man ett 20-tal brandgravar från yngre järnålder och vikinga-

tid. Det bästa fyndet var en liten 1800 år gammal guldring. Ett annat intressant fynd var ett ovanligt dräktspänne. Det föreställer två motställda fyrfotadjur. Samma typ av spänne har tidigare hittats i gravar på Birka.

Bland övriga fynd i på platsen kan nämnas att man fann två små keramikkräslor av stenålderstyp drygt 4000 år gamla samt en brandgrav från bronsåldern ca 800 f. Kr. □

Några av fynden:

Vikingatida spänne

Dräktspänne från 700-talet

Teckning av Georg Malmkvist

Rikstens småskola

En fråga om behövliga skollokaler blev förremål för skolrådets behandling i början av år 1903 närmast med anledning av en skrivelse från folkskoleinspektör J.A. Wallin, som uttalat stark kritik mot småskolelokaler vid Tullinge, Riksten, Lottalund och Draget. Frågan gick till kyrkostämman som tillsatte en utredningskommitté. Denna inkom i början av 1904 och där man föreslog att vid Riksten uppföra en småskola, avsedd för denna egendom.

Förslaget kom till utförande. Sålunda uppfördes ett småskolehus efter ritningar av arkitekten L.A. Lehming år 1904, avsett för en avdelning och med bostad för lärarinnan. Saxat ur boken "Botkyrka folkskolor".

Skolan är idag ganska illa medfaren. Hus som inte används råkar illa ut på olika sätt. Inte minst är det människor som behandlar

de stackars husen. De statliga myndigheterna ville för en del år sedan riva huset, men då ingrep kommunens kulturmyndighet. Vad händer härnäst? □

Rikstens småskola å Rikstens gods ligger ca 11 km från kyrkan och 6 km från Tumba. Skolhuset är en vackert belägen tvåvåningsbyggnad af trä i villastil, inrymmande å nedra botten med större pryddig veranda, afklädningsrum, materialrum och skolsal, afsedd för 25-28 barn, samt å öfra botten en synnerligen bekväm, ljus och väl inredd lärarinnebostad. Lärarinna: Hilda Jansson f. 1866, tillträdde sin nuvarande befattnings 1894. Lön: 483:33. Skolan är tillsvidare 3-klassig. Barnantalet är 12.

Ovanstående är saxat ur tidskriften "Svenska bygder".

Ett stort tack

För uppvaktningen på min 80-årsdag
av Kamrater från Gillet.

Lars Gunnar

Hyllningssång till Botvids ära

Nu skiner solen vänligt över vägarna,
var äng har gått i blom
och blommen lyfter kalkarna å bägarna,
mot rymdens rikedom.
Då går vi ut, från grind och knut,
i morgonvindens skygd,
på utflykt i vår bygd.

Vi skådar dessa sjöarna och lundarna
och bergens branta stup,
o låt oss nyttja dagarna och stunderna,
till glädje, rik och djup.
Vi vandrar hän, bland skogens trän,
i aftonsolens brand,
i Helig Botvids land.

På natten lyser stjärnorna så tindrande,
då strålar månens bloss.
vi skådar upp mot rymden eftersinnande
och alvar griper oss.
Vår kärlek står i alla år,
trots virvelvindars kast,
till dej, vår hembygd fast

Du vet väl att det finns
”**Botkyrkakartor**”, teck-
nade av Georg Malmkvist
1969. På julmarknaden
den 6 december har du
tillfälle att skaffa en sådan.
Dom finns i 2 storlekar.
Kartan beskriver bland
annat var torpen i Botkyrka
fanns.

SV Ger Dig möjligheter

Upptäck studiecirkeln!
Ta en paus från allt du måste göra.
Kittla dina sinnen, utveckla din insida!
Vad längtar du efter att lära dig mer om?

Telefon: 08-53 400 100
www.sv.se/botkyrka

TEKDAT

Data & Tillbehör
PC - Service
Program

Skaffa dig en modern dator till ett begagnat pris!

Tumba Torg 115 PL 2-147 30 Tumba
Tel/Fax: 08-530 320 91
www.tekdat.se

GYNNA VÅRA ANNONSÖRER

Det är vi som spelar på Din Fest.

ENARS

Carl-Uno Palmqvist
och Enar Albertsson
08-712 30 26

EFTERLYSNING

Sedan en tid tillbaka saknas ett flaggstångsspel på Trädgårdstorp. Har du någon information om var det kan finnas, hör av dig till Hasse tel. 073-715 25 99